

1 Popis algoritmu

Odd even transposition sort je řadící algoritmus. Jedná se o paralelní verzi známého sekvenčního algoritmu *Bubble sort*. Ten je jednoduchý na implementaci, avšak velice neefektivní. Jedná se o jeden z nejpomalejších algoritmů, jeho časová asymptotická složitost je $O(n^2)$. Je však pomalejší i v porovnání s jinými algoritmy se stejnou složitostí, neboť jeho primitivní implementace vyžaduje velké množství zápisů do paměti.

Algoritmus *Odd even transposition sort* využívá toho, že porovnávání jednotlivých dvojic prvků je nezávislé na ostatních. Paralelizace je tedy velmi jednoduchá a nevyžaduje žádnou speciální režii. Funguje následujícím způsobem:

1. Mějme lineární pole n procesorů, kde n je počet řazených prvků.
2. Každý procesor p_i se stará o jednu z řazených hodnot y_i .
3. Každý lichý procesor p_i , kde $i = 1, \dots, n-1$, se spojí se svým pravým sousedem p_{i+1} a porovnájí své hodnoty. Je-li $y_i > y_{i+1}$, procesory vymění své hodnoty.
4. Každý sudý procesor p_i , kde $i = 1, \dots, n-1$, se spojí se svým pravým sousedem p_{i+1} a porovnájí své hodnoty. Je-li $y_i > y_{i+1}$, procesory vymění své hodnoty.
5. Fáze 3 a 4 se opakují, po maximálně n opakováních jsou prvky seřazeny.

Je zřejmé, že algoritmus se v podstatě neliší od sekvenčního *Bubble sort*. Je pouze třeba nahradit sekvenční cykly za paralelní a průběh rozdělit na dvě podfáze, pro sudé a liché procesory.

2 Rozbor algoritmu

- Počet procesorů lineárně stoupá s velikostí instance úlohy, tedy $p(n) = n$.
- Kroky 1 a 2 provádí jedno porovnání a dva přenosy, to nás stojí konstantní čas. Zbytek algoritmu pak probíhá v jednom cyklu, kde probíhá porovnávání a přiřazování. Pokud zanedbáme multiplikativní a aditivní konstanty získáme celkově lineární časovou složitost $O(n)$.
- Algoritmus pouze prohazuje hodnoty ve dvojicích, žádná data si dále neukládá. Paměťové nároky se tak v závislosti na velikosti vstupních dat nemění. Prostorová složitost algoritmu je tedy konstantní $O(1)$.
- Celková cena paralelního řešení je obecně definována jako $c(n) = p(n) \cdot t(n)$. V našem případě tedy $c(n) = n \cdot O(n) = O(n^2)$.
- Algoritmus je optimální, pokud je jeho celková cena stejná jako časová složitost optimálního sekvenčního algoritmu. Ta činí $O(n \cdot \log(n))$. Je zřejmé, že $O(n \cdot \log(n)) < O(n^2)$, a proto *Odd even transposition sort* není optimální. Aditivní a multiplikativní konstanty zanedbáváme.

3 Popis implementace

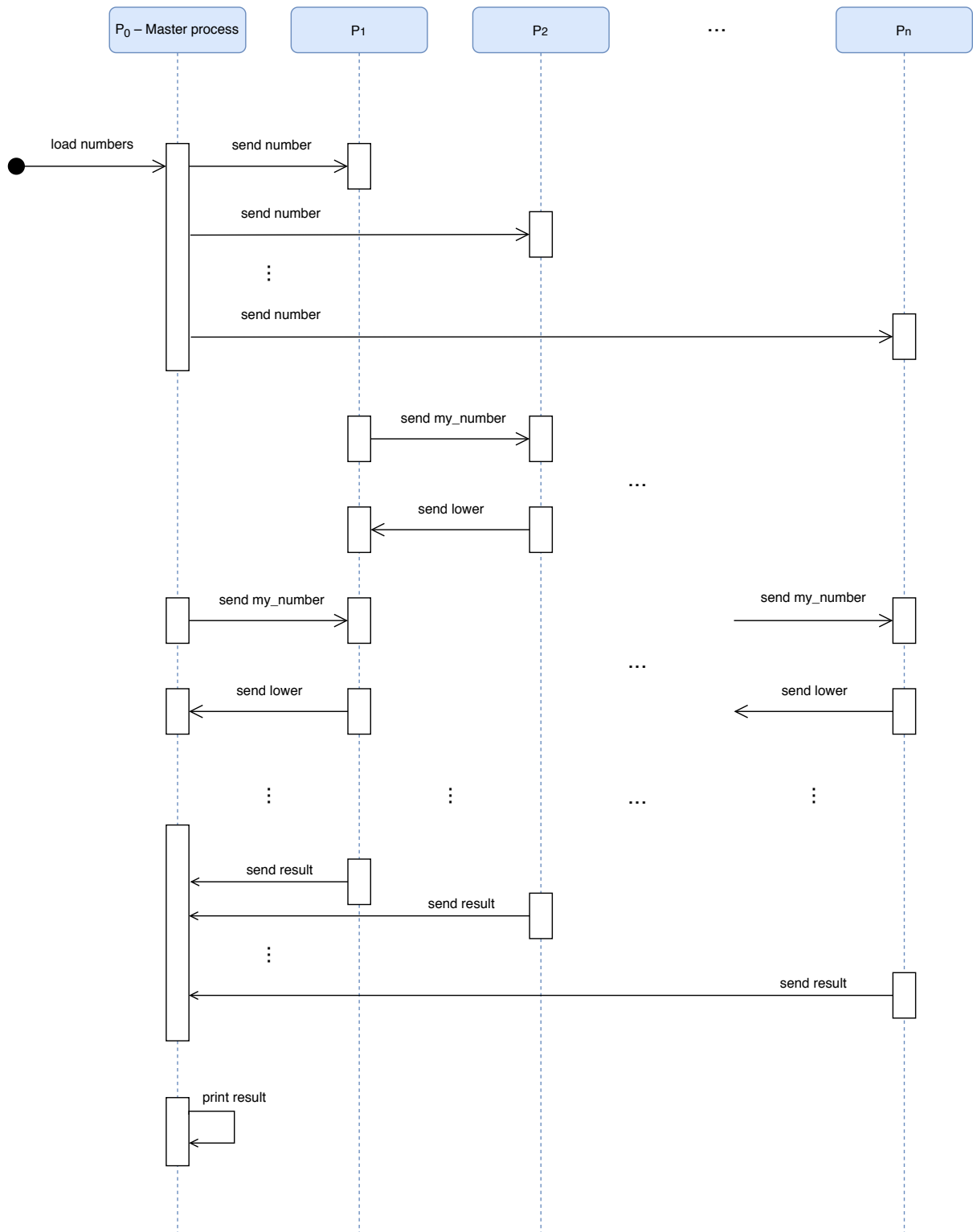
Aplikace je napsaná v jazyce C/C++ s využitím knihovny Open MPI pro paralelizaci. Na vstup dostane soubor s čísly, které je třeba seřadit. Nejprve proběhne inicializace MPI a každý procesor zjistí svůj rank (id). Master procesor (procesor s rankem 0) otevře vstupní soubor, postupně čísla čte, vypisuje je na standardní výstup oddělené mezerou a posílá jednotlivým procesorům. Každý procesor obdrží právě jedno číslo.

Jsou spočítány limity pro řazení, a sice celkový počet iterací jako $n/2$, kde n je počet hodnot k seřazení. Limit pro liché fáze jako $2 \cdot (n/2) - 1$ a pro sudé $2 \cdot ((n - 1)/2)$. Ve smyčce se pak střídají sudé a liché fáze tak, jak bylo popsáno v sekci 2. V liché fázi, každý lichý procesor pošle své číslo svému pravému sousedovi (procesoru s rankem vyšším o 1). Soused (sudý procesor) obdrží sousedovu hodnotu, porovná ji se svojí a sousedovi vrátí nižší z nich. V sudé fázi, každý sudý procesor pošle své číslo svému pravému sousedovi, ten udělá totéž jako v liché fázi. Po skončení smyčky jsou prvky seřazeny, respektive procesor s rankem 0 má nejmenší hodnotu a procesor s rankem $n - 1$ největší.

Nyní když jsou hodnoty seřazeny, je třeba je korektně vypsát na standardní výstup. Abychom nemuseli řešit synchronizaci, je nutné, aby je vypisoval pouze jeden procesor. Master procesor tedy vytvoří pole velikosti n . Všechny ostatní procesory mu své hodnoty postupně pošlou a master procesor je uloží do pole. Na konci postupně hodnoty vypíše a oddělí novým řádkem.

Pro otestování implementace je přiložen shell skript `test.sh`. Ten pomocí unixové utility `dd` vygeneruje náhodná čísla veliká 1 byte a uloží je do souboru. Následně přeloží zdrojový kód aplikace a spustí ji s vygenerovaným souborem s náhodnými čísly. Nakonec veškeré vygenerované soubory smaže.

4 Komunikační protokol

Obrázek 1: Komunikační protokol aplikace zakreslený sekvenčním diagramem.

5 Experimenty pro ověření časové složitosti

Cílem experimentu bylo ověřit časovou složitost implementace `Odd even transposition sort` algoritmu. Na školním serveru Merlin, kde byly experimenty prováděny, je možné spustit maximálně 25 procesů. Vzhledem k vlastnostem algoritmu, kdy počet procesů roste lineárně s počtem hodnot, museli být experimenty prováděny pouze na počtu hodnot 2–25.

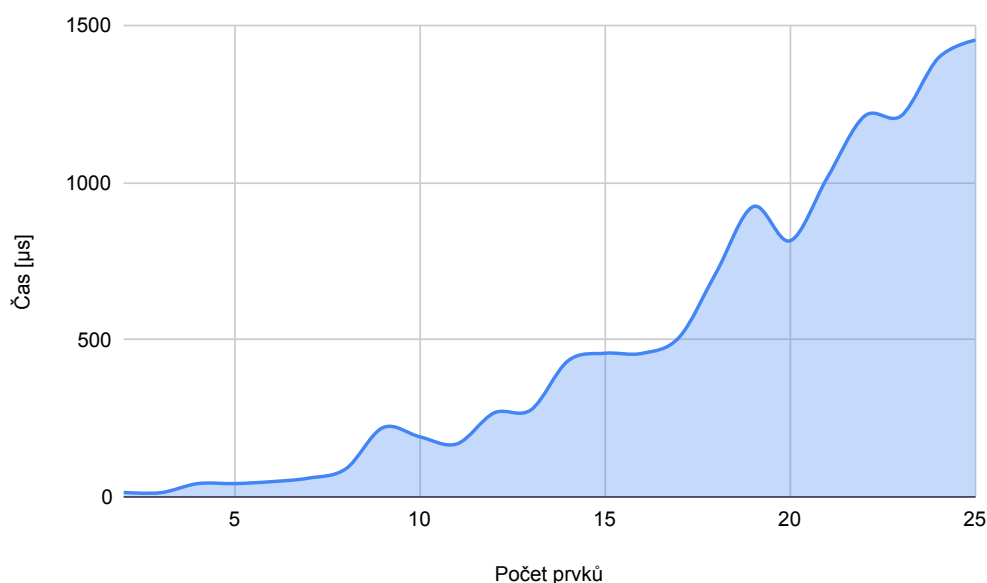
Měřeno bylo pouze samotné řazení, veškerá režie s algoritmem spojená (čtení hodnot ze souboru, inicializace MPI, distribuce hodnot mezi procesy, vypisování, ...) nebyla brána v potaz. Pomocí funkce `MPI_Wtime()` byl změřen čas běhu řadící smyčky. Pro každou velikost množiny hodnot bylo provedeno 29 měření. Byly vyřazena 2 nejvyšší a 2 nejnižší hodnoty, zbylých 25 hodnot bylo zprůměrováno. Tím byl zjištěn čas řazení konkrétního počtu prvků.

n	2	3	4	5	6	7	8	9	10
time [ns]	13863	13148	42102	42129	48337	59587	89309	220289	190893

n	11	12	13	14	15	16	17	18	19
time [ns]	168500	267072	276954	433162	457083	456730	507875	714275	923916

n	20	21	22	23	24	25
time [ns]	815223	1016009	1211453	1213332	1397229	1453920

Tabulka 1: Délka trvání řazení v závislosti na počtu prvků.

Obrázek 2: Délka trvání řazení v závislosti na počtu prvků.

6 Závěr

Výsledky měření v kapitole 5 ukazují, že čas potřebný k seřazení množiny prvků roste lineárně s její mohutností. Drobné výkyvy při měření lze dát za vinu různému zatížení školského serveru Merlin v čase kdy probíhaly experimenty. Toto zjištění podložené vykonanými experimenty odpovídá odvozené teoretické časové složitosti v kapitole 2.